

Op 2 oktober j.l zijn we als Adviesraad door Linde Schipper gevraagd om een advies uit te brengen op Wijziging op de Verordening individuele inkomenstoeslag Doesburg 2015.

De gelezen bijgevoegde stukken zijn:

- * Verordening individuele inkomenstoeslag Doesburg 2015 (met bijgehouden wijzigingen)
- * Advies nota Raad Wijziging Verordening individuele inkomenstoeslag Doesburg 2015
- * Integraal rapport Herijking minimabeleid 2023 Doesburg
- * Wijzigingsbesluit Individuele Inkomenstoeslag Doesburg 2015

Verduidelijkings vragen:

Op welke wijze heeft de Toeslagen affaire (nog) invloed op het niet gebruik maken van de regelingen. Als dit namelijk het geval is, zullen inwoners financieel er flink op achteruit gaan in een periode waarin alles duurder is geworden / wordt.

Antwoord: Ons uitgangspunt is het bereik van de landelijke en gemeentelijke toeslagen voor onze inwoners vergroten. Uit het onderzoek naar de herijking van het minimabeleid blijkt dat het bereik van verschillende gemeentelijke regelingen lager ligt dan in veel andere gemeenten. De Toeslagenaffaire heeft in sommige gevallen geleid tot wantrouwen jegens de overheid, wat kan bijdragen aan het niet-gebruik van beschikbare regelingen. Om inwoners te ondersteunen bij het vinden van de verschillende landelijke en gemeentelijke regelingen en voorzieningen, werkt de gemeente Doesburg samen met De VoorzieningenWijzer, die de applicatie 'ditgeldtvoormij.nl' heeft ontwikkeld. Deze tool helpt inwoners – eventueel met de hulp van iemand uit hun netwerk, een professional of vrijwilliger – om inzicht te krijgen in de beschikbare lokale gemeentelijke regelingen, landelijke toeslagen, en om de zorgverzekering en energiecontracten te vinden die het beste aansluiten bij hun behoeften.

Het lage bereik van de Bijzondere Bijstand valt op. De groep die hier een beroep op zou kunnen doen is voor een veel groter deel wel in beeld vanwege gebruik van de Participatiewet, ons inziens. Of is hier sprake van een relatie met de bij bullit 1 genoemde oorzaak? Dit geldt ook voor de groep met een laag inkomen die niet onder de participatiewet vallen, zoals mensen met alleen AOW en werkenden die toch onder het sociaal minimum vallen (inkomensval).

Antwoord: De bijzondere bijstand is bedoeld voor specifieke, noodzakelijke (eenmalige) kosten. Een laag gebruik en bereik van de bijzondere bijstand kan erop wijzen dat het aanbod van minimaregelingen in staat is om verschillende kosten te dekken en dat veel minimahuishoudens voldoende ondersteuning ontvangen, zoals wordt beschreven in het rapport over de herijking van het minimabeleid. De bijzondere bijstand blijft echter essentieel als vangnet voor inwoners die maatwerkondersteuning nodig hebben, ook voor degenen die aan het werk zijn en specifieke, noodzakelijke (eenmalige) kosten moeten dekken.

Op welke wijze worden inwoners geïnformeerd en actief geholpen?

Zoals eerder aangegeven is het lastig om mensen te bereiken.

Antwoord: In Doesburg hebben we een actief Armoedenetwerk dat bestaat uit verschillende maatschappelijke partners die ondersteuning bieden, hulpvragen signaleren en doorverwijzen. Deze partners zijn essentieel om inwoners actief te bereiken en te ondersteunen. We onderzoeken samen met een aantal partners de mogelijkheden voor het organiseren van een laagdrempelig inloopsprekuren. Daarnaast willen we in samenwerking met De Beweegbus direct contact leggen met inwoners. Bij deze inlooppmomenten zullen ook andere partners aansluiten, zodat we op een laagdrempelige manier

ondersteuning kunnen bieden. Bovendien zijn we van plan om actief samen te werken met ervaringsdeskundigen, die waardevolle inzichten en ondersteuning kunnen bieden aan medeburgers. Tot slot biedt de tool datgeldtvoormij.nl een handig hulpmiddel voor inwoners om samen met ons inzicht te krijgen in de beschikbare regelingen.

De gemeente lijkt ervan uit te gaan dat erbij iedereen financiële verbetering mogelijk is. Hoe kan de gemeente dit onderbouwen? Stel dat om wat voor redenen niet het geval is? Hoe gaat de gemeente dit zien en hoe wordt er dan gezorgd dat mensen zich alsnog redden?

Antwoord: Wanneer inwoners niet direct kunnen deelnemen of financieel in een kwetsbare situatie terechtkomen, kunnen we maatwerk bieden via de omgekeerde toets-methode. Dit vormt een belangrijk uitgangspunt voor ons beleid. We streven ernaar om onze ondersteuning meer te baseren op maatwerk, met een focus op Positieve Gezondheid. Daarnaast hebben we, zoals eerder aangegeven, een actief netwerk van maatschappelijke partners die inwoners kunnen ondersteunen waar nodig. Dit netwerk helpt ons om signalen van financiële problemen vroegtijdig op te vangen.

Op welke manier zijn de nieuwe bedragen tot stand gekomen; het lijkt willekeurig.

* $326 / 486 = - 23\%$

* $349 / 628 = - 44\%$

* $535 / 687 = - 22 \%$

Antwoord: De bedragen zijn verlaagd op basis van het gemiddelde van omliggende gemeenten. In het voorstel worden de verschillende bedragen ook weergegeven.

De bedragen worden naar beneden bijgesteld, terwijl er juist allerlei (tijdelijke) regelingen waren vanwege de fors opgelopen kosten gedurende de afgelopen paar jaar?

Antwoord: De tijdelijke regelingen waren destijds voornamelijk bedoeld om de stijging van de hoge energiekosten te compenseren. De tool datgeldtvoormij.nl biedt een onafhankelijke energievergelijker, waarmee inwoners een energiecontract kunnen afsluiten dat past bij hun behoeften. Daarnaast heeft het kabinet in 2024 het Noodfonds Energie ingericht, dat ook in 2025 en 2026 blijft bestaan om steun te bieden aan huishoudens die hun energierekening niet kunnen betalen. Wij zullen deze informatie uiteraard actief communiceren naar onze inwoners, zowel via onze kanalen als door het Armoedenetwerk. Verder hebben we gemeentelijke regelingen, zoals de bijzondere bijstand en de tegemoetkoming voor chronisch zieken en gehandicapten, om aanvullende ondersteuning te bieden.

Waarom is vervolgens ook de indexering uit de regeling gehaald? Er zou bijvoorbeeld aangesloten kunnen worden bij de halfjaarlijkse indexering van het minimumloon.

Antwoord: de indexering is niet uit de regeling gehaald.

Er zijn legio regelingen voor minima.

Welke samenhang is er tussen regelingen en worden huishoudens actief doorverwezen door de uitvoerder van de ene regeling naar de andere? Met andere woorden: wie coördineert dit?

Hoe kun je er als gemeente voor zorgen dat werken loont (pag. 8 rapport herijking minimabeleid) en voorkomen dat er sprake is van een inkomensval wanneer huishoudens wel gaan werken en (meerdere) toeslagen kwijt raken.

Antwoord: Om de armoedeval tegen te gaan, maken we gebruik van uitstroompremies via de Re-integratieverordening. Onze regelingen zijn niet alleen gericht op 100% ondersteuning, maar ook op 110% en 120% van het sociaal minimumniveau. We beschouwen werk niet alleen als een inkomensbron; het draagt ook bij aan persoonlijke ontwikkeling en het vergroten van sociaal kapitaal. Het is belangrijk om te benadrukken dat men geen fulltime werkweek hoeft te hebben om uit de bijstand te komen. We stimuleren diverse werkuren en mogelijkheden, zodat inwoners in hun eigen tempo en naar vermogen kunnen groeien.

Respons op de enquête is laag. Wat is er gedaan om een zo hoog mogelijke respons te krijgen? In welke talen is de enquête bijvoorbeeld beschikbaar gesteld? Zijn huishoudens er aan herinnerd?

Antwoord: Bureau KWIZ heeft de enquête opgesteld en verspreid onder de inwoners. De aanpak was vergelijkbaar met die van andere gemeenten waar ze dit onderzoek hebben uitgevoerd. We hebben de

enquête actief gedeeld met onze maatschappelijke partners en een flyer opgesteld om inwoners visueel te informeren over het bestaan ervan. Echter, we hadden mogelijk KWIZ moeten adviseren om de enquête te verkorten of in andere talen aan te bieden. Dit zou wel extra werk voor KWIZ met zich meebrengen. Daarom hebben we Vluchtelingenwerk gevraagd om hierin ondersteuning te bieden. Dit blijft een belangrijk aandachtspunt voor een volgend onderzoek.

Adviezen:

Communicatie is essentieel.

Bedenk een goed communicatie plan zodat de inwoners die dit betreft worden goed bereikt en geïnformeerd worden

Hou mensen die (dreigen financieel niet meer rond kunnen komen (doordat het vangnet wegvalt) goed in de gaten, zorg dat deze mensen ergens heen kunnen met hun (hulp)vragen. Kijk naar alternatieven.

Benader gezinnen pro-actief, zeker die huishoudens die via de Participatiewet in beeld zijn.

“Werkende armen” zullen op een andere manier geïdentificeerd moeten worden.\

Werk volgens een systeem van “één huishouden, één contactpersoon / regisseur”, om het huishouden meer te “ontzorgen”. En hen te helpen aan de juiste informatie en hulp
Er is nu een verscheidenheid aan ingangen voor info en/of aanvragen via onder andere de Vraagbaak, Caleidoz, digitaal bij de gemeente. Mensen zien door de bomen het bos niet meer.

Het geheel van de voorgenomen werkwijze die toegepast gaat worden, mede met behulp van de omgekeerde toets, wordt ook in de verordening ook genoemd.
Alleen is het de vraag of dit (de website met regelingen, de hulpbronnen) in het systeem later en op tijd, goed vorm kan krijgen, zeker gezien het feit dat de uitvoering van de financiële hervormingssysteem spoedig zijn effect krijgt (de wijzigingen gaan per 1 januari 2025 in).
Met andere woorden de invoering van de wijziging gaat voor het effectief zijn van het systeem.

Ons advies is dan ook zeker om eerst alles goed op orde te hebben met één loket en dan pas de hervormingen door te voeren.

Namens de ASB
Jack Palm, voorzitter

Doesburg, 13-10-2024